

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Соціально-психологічний факультет
Кафедра психології, логопедії та інклюзивної освіти

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ:
СУЧASNІСТЬ, ІННОВАЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ**
Збірник наукових праць
за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Житомир, 4 квітня 2024 року)

**«Topical Issues of Personal Development: Modernity,
Innovations, Prospects»**

Житомир
Вид-во ЖДУ ім. І.Франка
2024

УДК 159.923.2

A 43

Рекомендовано до друку вченого радою

Житомирського державного університету імені Івана Франка

(протокол № 6 від «26» квітня 2024 року)

Рецензенти:

СЛОЗАНСЬКА Ганна – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри спеціальної та інклузивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

ВІНС Вікторія – кандидатка психологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри практичної психології Університету Григорія Сковороди в Переяславі.

ЛЕМЕЩУК Марина - кандидатка психологічних наук, доцентка, в.о. завідувачки кафедри спеціальної та інклузивної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

ЗАГУРСЬКА Інна - кандидатка психологічних наук, доцентка, доцентка кафедри соціальної та практичної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка.

А 43 Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи: Збірник наукових праць за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Житомир, 4 квітня 2024 року) / Ред. колегія: Л.Котлова, Л.Бутузова, С.Максимець / М-во освіти і науки України, Житомирський державний університет імені Івана Франка, соціально-психологічний факультет. Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2024. 388 с.

У збірнику подано наукові праці учасників II Міжнародної науково-практичної конференції, яка відбулася 4 квітня 2024 року в м. Житомирі на базі соціально-психологічного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка. Збірник адресовано науковцям, фахівцям-практикам, здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними науковими досягненнями, проблемами і перспективами в психології, логопедії, педагогіці, соціальній роботі та інклузивній освіті.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за науковий та літературний зміст опублікованих матеріалів несеуть їх автори. Думки редакторів можуть не збігатися з позицією авторів.

УДК 159.923.2

©Автори публікацій, 2024

©Житомирський державний
університет імені Івана
Франка, оригінал-макет,
2024

ЗМІСТ

Bondarchuk O. Diagnosis of emotional intelligence in students	8
Bondareva E. Formation of life prospects of students in the process of teaching psychological disciplines	9
Jabarova L. Prevention of psychological stress in military personnel during the divorce period modern possibilities of forensic	13
Rukhieva Kh.. Soibjonov J. Psychological examination	15
Šilonová V., Klein V. Výskumy zamerané na inkluzívnu edukáciu sociálne znevýhodnený detí v materských školách	19
Андрієвська М. Роль вчителя-логопеда у забезпеченні психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП	30
Бабчук М. Сучасні дослідження фізичного перфекціонізму	32
Бабчук О. Васканич О. Особливості емоційної стійкості педагогів закладів дошкільної освіти	36
Бєлова О. Мовленнєва самоактивація дітей старшого дошкільного віку з логопатологією	39
Бирка А. Психологічні особливості розвитку особистісної ідентичності у дітей дошкільного віку	43
Білецька В., Максимець С. Особливості міжособистісних стосунків молодших школярів з мовленнєвими порушеннями	46
Бондар В. Логопедичні методи роботи з дітьми з порушеннями звуковимови	49
Булгакова О., Савченкова М. Психологічні особливості дистанційного навчання	51
Бурдейна М., Максимець С. Чинники готовності майбутніх логопедів до професійної діяльності	54
Вдовиченко Т. Вплив творчої уяви на розвиток мовлення дошкільника	56
Велічко Г. Психологічні особливості віктімності	58
Волківська А., Осовська Г. Стимули та недоліки, які впливають на академічну успішністі студента	61
Гаврилов О., Гаврилова Н. Особливості використання піктограм у роботі з дітьми з інтелектуальними порушеннями помірного ступеня	69
Галецька Ю. Використання театралізованої гри в процесі формування комунікативних навичок дошкільників з порушеннями мовлення	74
Гладуш В., Ковачова Б. Навчання дітей з диспраксією в дошкільному закладі освіти: від виявлення труднощів до успішної інклузії	77
Головізіна Т. Психологія сприйняття шлюбно-сімейних відносин	81
Горчинський Р. Підвищення рівня обізнаності фахівців соціальної сфери з питань ідентифікації домашнього насильства стосовно дітей	83
Гріщенко К. Мнемотехніка як ефективний інструмент для корекції порушень зв'язного мовлення дітей дошкільного віку	86
Гуданич Н. Технології розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти	90
Гунько С. Технологічне забезпечення надання соціальних послуг	92

Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи

Гущенко О. Теоретичний аналіз психологічних особливостей ставлення школярів до дітей з особливими потребами	95
Денисюк Є. Казкотерапія як метод подолання мовленнєвих порушень у дітей	99
Дідора М., Головізіна Т. Шлюбно-сімейні відносини на різних етапах спільного життя	101
Дмитрієва С., Рачук Л. Психологічні особливості синдрому «професійного вигорання» у працівників освіти	106
Дмитрієва С., Безноско К. Особливості уяви у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення	111
Дмитрієва С., Делех Б. Механізми і фактори психологічного впливу сучасного українського мистецтва в умовах війни на особистість	115
Дмитрієва С., Іваненко К. Психологічна мотивація майбутніх вчителів-логопедів до професійної діяльності	119
Дмитрієва С., Шегеда М. Корекційна робота з дітьми з порушеннями мовлення з використанням освітніх інноваційних технологій	121
Довжинець О. До проблеми розвитку уваги дошкільників з мовленнєвими порушеннями	124
Долінчук І., Кирилюк Н. Особливості розвитку пам'яті дошкільників з порушеннями мовлення	125
Древаль Ю. До питання щодо застосування мотиваційної теорії Ш. Річі та П. Мартіна у сфері охорони праці	127
Дуля А. Підготовка майбутніх соціальних працівників до представництва інтересів соціально вразливих груп населення	130
Загребельна О. Вплив логоритміки на розвиток мовлення дітей молодшого шкільного віку	134
Загутіна-Візер Я., Денисюк О. Ефективна міждисциплінарна взаємодія фахівців в інклузивному середовищі закладу освіти	138
Ілющенко І., Гулак І. Рання логопедична корекція	141
Калінчук А. Дослідження типу прив'язаності жінок у контексті їх шлюбного вибору	143
Карпенко Н., Мірошиченко О. Роль родини в реабілітації дітей з порушенням мовлення	146
Катеринич А. Техніки театрального мистецтва та їх вплив на соціальну інтеграцію молодих людей з інвалідністю: виклики та можливості для фахівця соціальної сфери	150
Кичук І. Ефективні методи соціально-педагогічного супроводу для учнів з ПМР в освітньому процесі	152
Ковиліна В. Paths of change in inclusive education of Ukraine	155
Козак К. Формування комунікативних навичок дітей з ПМР як науково-педагогічна проблема	158
Колодій В. Комунікативна компетентність логопеда як професійно значуще утворення його діяльності	161

Константинів О. Комунікативний паспорт як засіб соціалізації немовленнєвих дітей	163
Копаниця К. Максимець С. Психолого-педагогічні особливості дітей, які мають легкі інтелектуальні порушення	166
Коренблат О. Підходи до структури комунікативної толерантності	168
Котелевець А. Соціальна активність як складова професійної діяльності соціальних працівників	172
Котлова Л. Значення сенсорного розвитку в ранньому дитинстві	174
Котлова Л., Дідух К. Ефективні інтерактивні технології у роботі із дітьми-логопатами	176
Котлова Л., Іскрижицька А. Корекційна робота логопеда при сигматизмі	179
Котлова Л., Микитчук Л. Здоров'язбережувальні технології у логопедичній роботі	181
Котлова Л. Перець К. Психолого-педагогічні аспекти мовленнєвого розвитку дітей із аутизмом	183
Кравченко О. Гендерна складова у програмах підготовки майбутніх соціальних працівників	186
Красікова Н. Роль комп'ютерно-орієнтованих технологій у роботі логопеда в закладах дошкільної освіти	189
Красніцька О., Максимець С. Особливості використання логоритміки у освітньому просторі дошкільного закладу	191
Кулієва К. Психофізіологічні аспекти безсоння	194
Левицький В. До питання затримки психофізичного розвитку, як проекції біологічних і соціальних чинників на віковий генезис	196
Лехолетова М. Інноваційні технології у процесі професійної підготовки соціальних працівників	199
Листопад О. Технологія розвитку креативності педагога	202
Лісова Л. Пропозиції щодо оптимізації роботи логопеда інклюзивно-ресурсного-центру	205
Лозова О. Діяльнісний підхід у реалізації завдань stem-освіти	208
Лонська О. Особливості розвитку словникового запасу у дітей молодшого шкільного віку з мовленнєвими порушеннями	211
Лях В. Соціальний проект як організаційна форма соціальної роботи	214
Мардарова І. Цифровий контент як показник інформаційно-комунікаційної компетентності викладача	217
Мартинюк О. Особливості розвитку адаптивних здібностей у школярів з мовленнєвими порушеннями	219
Меліченко Т., Меліченко В. Фізична та психологічна реабілітація військовослужбовців на етапі одужання після поранень	223
Мілевська О. Особливості комунікативної поведінки дошкільників з загальним недорозвитком мовлення	229
Мірошниченко О., Бовсунівська Я. Логопедична робота з розвитку словника дітей дошкільного віку із порушеннями мовленнєвого розвитку	233

Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи

Мітіна О. Психологічні аспекти готовності сучасних жінок до материнства	237
Мітіна С. Психолого-педагогічний супровід дітей з розладами спектра аутизму в освітньому просторі	241
Мороз О. Підготовка кваліфікованих кадрів для роботи в малих групових будинках	246
Москаленко В. Ідентичність як чинник зростання особистості в умовах травматичної ситуації	248
Мухіна Л. Проблема проєктування життєвої перспективи	253
М'ясковський О., Аксьонова О., Чуріна А. Соціально-психологчні складові іміджу державного службовця	255
Нохріна І. Життєві стратегії студентської молоді	261
Овод Ю., Поплавська Д. Теоретичні основи взаємозв'язку спілкування в соціальних мережах та агресивності в студентському середовищі	263
Овод Ю., Фаренюк К. Роль соціально-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами у ЗОШ	268
Ольховецький В. Особливості становлення особистості здобувача вищої освіти	272
Осадченко І., Данилюк О. Психопедагогічні рекомендації щодо адаптації українських дітей-біженців у польських школах	275
Остапчук Я. Методи діагноситики психічних пізнавальних процесів дітей дошкільного віку інклузивної форми навчання	280
Охремчук Н. Дидактичні ігри у роботі вчителя-дефектолога з дітьми з інтелектуальними порушеннями	284
Перепелюк Т., Ковальова К. Сім'я як чинник становлення самооцінки у дітей	289
Подлєсний С. Метод кайдзен як катализатор інновацій: перетворення освітньої практики в Україні	292
Поліщук В., Цегельник Т. Розвиток зорового гнозису у дітей з дискалькулією	296
Поліщук О. Розвиток пізнавальних процесів у молодших школярів з ООП	299
Поліщук С. Основні форми логопедичного впливу на розвиток мовлення дітей дошкільного віку зі стертою дизартрією	301
Примак Ю., Ляховець Л. Екзистенційна безпека особистості як проблема сучасної психології	305
Пудова О. Сучасні техніки сенсорного розвитку дітей дошкільного віку	308
Рачкінда Н. Теоретичні засади розвитку мовлення дітей дошкільного віку із знм методами ТРВЗ	310
Розієва В. Дослідження рівня розвитку творчого мислення у дітей - учнів художньої школи	312
Савицька Н. Прояви емоційно-поведінкових порушень у постінсультних пацієнтів	314
Святецька А. Психологічні фактори та чинники ризику розвитку депресивних станів у дітей та підлітків під час війни	317

Сімко А., Сімко Д. Особливості корекційно-логопедичної роботи з формування соціальної компетентності у дітей дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення	320
Сладкова К., Бутузова Л. Труднощі формування психологічної готовності до навчання дошкільників із затримкою мовленнєвого розвитку	323
Соколівська В. Мовлення, як один з основних критеріїв оцінювання готовності дітей до школи	326
Стахова О., Зубрицька Д. Стресостійкість як професійно важлива якість майбутнього педагога-логопеда	329
Ступницька Ж. Теоретичні основи використання біоенергопластики та самомасажу з розвитку мовленнєвої моторики дітей із загальним недорозвиненням мовлення	332
Ткач О. Стимуляція виникнення перших емоційних реакцій у дітей зі зниженими показниками за шкалою апгар	336
Ткачишина О., Шаханова Т. Криза подружніх взаємин у родині демобілізованих військовослужбовців	338
Ткачук Т., Максимець С. Соціально-психологічна готовність до навчання в школі дітей дошкільного віку з мовленнєвими порушеннями.	343
Тубичко Ю. Features of text formation disturbances in children preschool age with expressive alaly	345
Федорова Ж., Максимець С. Психоемоційна стійкість вихователів та прояви емоційного вигорання	350
Фідоровська Л., Бутузова Л. Використання методів мнемотехніки у роботі з дошкільниками із загальним недорозвитком мовлення	353
Харченко А. Особливості створення ефективного інклузивного середовища для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	358
Хоменко Н. Провідні компетентності майбутніх фахівців спеціальності «Спеціальна освіта»	362
Цибулько А. Розвиток мовленнєвих навичок у дітей із зайканням	366
Червоненко К. Підготовка майбутніх соціальних працівників до толерантної взаємодії з різними групами клієнтів	369
Чорна Л., Кудлаєнко С. Соціальні та психологічні методи управління в діяльності органів публічної влади	372
Швед О. Підготовка соціальних працівників для дистанційного консультування	376
Шведюк Н. Особливості розвитку мовлення дітей дошкільного віку із ЗНМ засобами логоритміки	379
Шевчук І. Кінезіологія у корекційно-розвитковій роботі з дітьми, які мають порушення зору	381
Шоу Біньбінь Сфера міжетнічних відносин	386

цілком зумовлений неправильним вихованням, коли здорову дитину зробили незрілою. Інфантілізм у такому разі культивують гіперопікою.

Дитину, яка народилася з психофізичним інфантілізмом або отримала у зв'язку з несприятливими впливами у перші місяці життя, контролює психоневролог. Лікування має сприяти дозріванню вищих нервово-психічних функцій. Необхідні консультації ендокринолога. Головне ж у подоланні психофізичного інфантілізму – правильне виховання. Зусилля спрямовуються насамперед на соціалізацію. Підкреслено, наполегливо формуються поняття «треба», «можна» та «не можна», «добре» та «погано». Дотримання з перших місяців життя режиму сну, годування, у даному випадку важливе і як виховання, що дисциплінує і соціалізує дитину. Наполегливо пояснюють наслідки помилок і витівок. Систематично спонукають долати посильні труднощі, непомітно допомагаючи і радіючи разом «перемогам». Радість ці діти люблять і цінять, залишається лише довести їм на практиці, що вона полягає у подоланні та досягненні результату, поставленої мети.

Література

1. Войтко В.В. Особистісний підхід науковців до характеристики затримки психічного розвитку // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2016. Вип. 32(2). С. 289-294.
2. Гаврилов О.В. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі навчальний посібник / О.В. Гаврилов. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. 308 с.
3. Гаяш О.В. Корекційно-розвивальна робота з дітьми з особливостями психофізичного розвитку: Науково-методичний посібник для вчителів інклузивного навчання, асистентів учителів, які працюють з дітьми з психофізичними порушеннями в умовах загальноосвітніх навчальних закладів, соціальних педагогів, батьків / Укладач О.В. Гаяш. Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2015. 120 с.
4. Корекційна робота в системі освіти дітей з вадами розумового розвитку: навчально-методичний посібник / М.П. Матвєєва, С.П. Миронова. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, 2005. 164 с.
5. Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник / В.М. Синьов. К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2007. Частина I. 238 с.

Лехолетова Марина Миколаївна
 кандидатка педагогічних наук,
 старша викладачка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
 факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Інноваційна складова професійної підготовки соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти можлива за рахунок постійного оновлення, впровадження та вдосконалення змісту, форм і методів навчальної, методичної, науково-дослідної видів діяльності здобувачів та викладачів.

В розкритті порушеного питання важливі місце займають дослідження, присвячені різним аспектам професійної підготовки соціальних працівників: в умовах інноваційного освітнього середовища університету (О. Карпенко, І. Савельчук); факторам впливу соціокультурного середовища закладу вищої освіти на особистісний та професійний розвиток здобувачів (Р. Вайнола); проектній діяльності соціальних працівників (О. Швед); можливостям використання тренінгу у процесі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників (О. Файчук); підготовці соціальних працівників у системі безперервної освіти (Т. Лях, Т. Спіріна).

Так, на думку О. Карпенко, посилення змісту соціогуманітарної складової через розробку нових актуальних дисциплін та активне застосування інноваційних технологій у процесі професійної підготовки активізує готовність здобувачів до соціальної роботи [2, с. 89-90]. Розвиток інноваційності в умовах закладу вищої освіти багато в чому залежить і від системи безперервної освіти викладачів. Коли під час навчання здобувачів викладачі не лише створюють умови для професійного розвитку майбутніх соціальних працівників, а й набувають професіоналізму в процесі взаємодії з тими, кого навчають [8, с. 32].

І. Савельчук розглядає інноваційний характер підготовки соціальних працівників через поєднання міжнародного досвіду вищої освіти з вітчизняними освітніми традиціями становлення спеціальності «Соціальна робота» [3, с. 35]. Р. Вайнола зауважує, що за період навчання відбувається професійна соціалізація майбутнього фахівця, коли він занурюється у майбутнє професійне середовище, засвоює правила, норми та вимоги професійної діяльності [1, с. 418]. Саме тому, важливо, щоб технології, які застосовуються у процесі професійної підготовки в університеті, сприяли формуванню позитивного відношення до отримувачів соціальних послуг, стимулювали здатність майбутніх соціальних працівників до інтеграції набутих цінностей, знань, умінь і навичок в практичній діяльності.

Серед завдань в системі вищої освіти, що будуть відповідати світовим, європейським і національним тенденціям професійної підготовки соціальних працівників і соціальної роботи зокрема, І. Савельчук пропонує зосередитись на: перегляді змісту, форм та методів навчання соціальній роботі; створення освітнього інноваційного середовища; виборі форм та методів підвищення кваліфікації викладачів дисциплін соціального спрямування [4, с. 123]. Вважаємо, що інноваційні технології у процесі професійної підготовки соціальних працівників – це поєднання змісту, форм і методів навчання, що розвиватимуть соціальні, професійні та ціннісні якості майбутніх фахівців, сприятимуть їх творчій активності.

Найбільш ефективними, на нашу думку, інноваційними технологіями у процесі професійної підготовки соціальних працівників є:

— Тренінгові технології – метод групової роботи, шляхом активного залучення учасників тренінгу (робота в групах, встановлення спільних правил роботи, зворотній зв’язок від кожного учасника та викладача, активні методи навчання та ін.). Перевагами тренінгових технологій у процесі професійної підготовки соціальних працівників є: налагодження процесу взаєморозуміння, відчуття підтримки; оптимізація процесу навчання; розкриття когнітивних, комунікативних та особистісних рис учасників тренінгу [5, с. 73]. Тренінгові технології є ефективним інструментом для формування у майбутніх соціальних працівників базових знань, умінь та навичок, шляхом моделювання різних професійних задач (встановлення контакту з отримувачем соціальних послуг, формування навичок активного слухання, ведення діалогу з орієнтацією на вирішення проблеми з якою звернулась людина, професійна аргументація шляхів вирішення проблеми та ін.).

— Технології ситуативного навчання (case-study), які є корисними не лише з точки зору отримання знань, а й формування професійних навичок майбутніх соціальних працівників. Розгляд конкретної ситуації, яка можлива в професійній діяльності і вироблення спільно з викладачем варіантів її вирішення. Кейс-технології розвивають у майбутніх соціальних працівників навички аналізу ситуації, критичного мислення, вміння виявляти різні точки зору на ситуацію.

— Проектні технології – застосування отриманих знань через розробку навчального проекту, а також план його реалізації. У соціальній роботі знання та навички проектного менеджменту, соціального проєктування, планування, комунікації з доносчиками, вміння втілити проєкт в життя, здійснювати моніторинг та оцінку результатів є важливими компетенціями для соціальних працівників [6]. Підготовка інформаційної частини проєкту потребує від майбутніх соціальних працівників навичок дослідницького пошуку та застосування інформаційно-комунікаційних технологій.

— Мультимедійні технології, що найбільшого поширення і популярності набули в умовах пандемії Covid-19 через інтерактивність та оперативність зворотного зв’язку [7]. Ці технології дозволяють створювати різні колекції зображень, текстів, з великим об’ємом даних, із звуковими та візуальними ефектами, анімаційною графікою.

— Ігрові технології – передбачають використання гри, як спосіб реалізації певного сценарію та його управління. Якщо використати ділову гру як інструмент відпрацювання професійних навичок то вона обов’язково повинна складатись з концепту, сценарію, постановку, сценічну частину, блок рефлексії та суддівства. У процесі гри майбутні соціальні працівники можуть самі програмувати різні варіанти професійних ситуацій, як позитивні, так і негативні, включати в сюжет різних гравців. Це дозволяє пройти весь шлях надання соціальної послуги, отримати зворотній в’язок, відпрацювати навички ділового спілкування.

Таким чином, інноваційний підхід освітнього процесу під час підготовки соціальних працівників має бути побудований на моделюванні ситуацій найбільш наближених до майбутньої професійної діяльності; спрямований на розвитку здатності майбутніх фахівців пристосовувати отримані знання та навички;

сприяти формуванню творчого та критичного мислення шляхом використання інноваційних технологій у процесі професійної підготовки соціальних працівників.

Література

1. Вайнола Р. Х. Соціальне середовище закладу вищої освіти: фасилітаційні механізми виховання. Методологія неперервної освіти та наукового дослідження. Київ. Компринт. 2020. С. 411–426.
2. Карпенко О. Г. Професійна підготовка соціальних працівників в умовах університетської освіти. Науковометодичний та організаційно-технологічний аспекти. Монографія. В: С. Я. Харченко (ред.). Дрогобич: Коло. 2007. 374 с.
3. Савельчук І. Б. Підготовка соціальних працівників в інноваційному освітньому середовищі університету : монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2019. 375, [1] с. ISBN 978-966-485-256-9
4. Савельчук І. Б. Підготовка соціальних працівників за сучасних умов: інноваційні тенденції. *Педагогічні науки*. 2016. 1(83). С. 120–125.
5. Файчук О. Л. Роль тренінгових технологій у процесі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. *Наукові праці. Педагогіка*. 2017. С. 72–75.
6. Швед О. Розробка соціальних проектів як вид діяльності соціальних працівників. *Ввічливість. Humanitas*, 2023. 3. С. 150–157. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.3.20>
7. Liakh T., Spirina T., Lekholetova M., & Shved O. Building professional competences of social workers through distance learning in the context of the Covid-19 pandemic. E-learning in the Time of COVID-19. Scientific Editor Eugenia Smyrnova-Trybulska "E-learning", 13. Katowice-Cieszyn, 2021, pp. 151–162. DOI: <https://doi.org/10.34916/el.2021.13.13>
8. Spirina T., & Liakh T. Social workers training in continuing education system. *The Modern Higher Education Review*, 2020. 4, pp. 27–34. DOI: <https://doi.org/10.28925/2518-7635.2019.4.3>

Листопад Олексій Анатолійович,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри дошкільної педагогіки,
*ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
м. Одеса, Україна*

ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ ПЕДАГОГА

Розвиток креативності педагогів пов’язаний не тільки і не стільки з передачею нових знань, скільки з набуттям нових систем цінностей і якостей, необхідних для успіху творчих та інноваційних процесів в освіті. Формування 202

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ:
СУЧАСНІСТЬ, ІННОВАЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ**
Збірник наукових праць
за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Житомир, 4 квітня 2024 року)

Редакційно-видавнича підготовка

Кафедра психології, логопедії та інклюзивної освіти
Житомирського державного університету імені Івана Франка

Надруковано з оригінал-макета укладачів

Підписано до друку **26.04.24.** Формат 60x90/16. Папір офсетний.

Гарнітура Times. Друк різографічний.

Ум. друк. арк. 10. Обл. вид. арк. ___. Наклад 100. Зам. 161.

Видавець і виготовлювач

Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка
м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

серія ЖТ №10 від 26.05424 р.